

Klimarisikovurdering Lysekonsernet

Oppsummering av de viktigste risikoene som ledelsen har identifisert og tiltak som er tatt for å håndtere disse risikoene.

De mest vesentlige klimarisikoene for Lyse som ble identifisert i desember 2021 står seg også som viktige risiko områder også etter at dobbel vesentlighets analyse er gjennomført:

- Økt prising av klimagassutslipp og påfølgende kostnadsøkninger
- Kostnadsøkning og mangel på tilgjengelighet av fornybar elektrisitet
- Fysisk risiko fra ekstreme værhendelser og kroniske effekter på global oppvarming

De viktigste klimamulighetene for Lyse er:

- Pådriver for grønn energiomstilling
- Levere fornybar energi og effektproduksjon
- Bygge og videreutvikle samfunnskritisk infrastruktur

Lyses klimarisiko vurdering er basert på to type risiko (som skissert av TCFD sitt rammeverk).

1. Overgangsrisiko:
Risiko som følger av overgangen til et lavkarbonsamfunn. Endringer i politikk, teknologi og samfunnsmentallitet kan føre til endringer i verdien av eiendeler. Et eksempel er økt karbonprising eller en markert nedgang i etterspørselen etter varer og tjenester med en negativ klimapåvirkning.
2. Klimarisiko:
Risiko fra klima og værrelaterte hendelser, f.eks. hetebølge, tørke, flom, storm mv. Slike hendelser kan potensielt føre til finansielle tap og redusere verdien av eiendeler og kredittverdigheten til kunder.

Lyse har i sin strategi at konsernet skal være en del av den grønne omstillingen, dermed vil overgangsrisiko for konsernet være lav ifht. Andre selskap siden våre aktiviteter er en del av løsningen for grønn omstilling. Overgangsrisiko skyldes for det meste økte direkte og indirekte kostnader på grunn av karbonprising og kostnadene for fornybar elektrisitet.

Klimarisiko er hovedsakelig knyttet til kostnader og tapte inntekter på grunn av brudd i kritisk samfunnsinfrastruktur forårsaket av høyere intensitet i ekstremvær.

Fysiske risikoer på grunn av klimaendringer kan deles inn i to kategorier:

- Akutt risiko: Ekstreme værhendelser, inkludert tropiske sykloner (orkaner og tyfoner), flom, skogbranner, tørkeperioder og hetebølger.
- Kroniske risikoer: Langsiktige endringer i klima- og værmønstre, inkludert skiftende nedbørsnivåer, snitt temperaturer og havnivåstigning.

Det bør bemerkes at det er vanskelig å estimere virkings-effekter fra klimaendringer, og det er store usikkerhetsmomenter i slike vurderinger.

Den tematiske klimarisikovurderingen som ble gjennomført i 2022/2023 står seg fremdeles, og omtales på de neste sidene.

	Vesentlig risiko og mulige påvirkninger	Pågående mitigerende aktiviteter
Overgangsrisiko		
Politisk og juridisk	Høyere skatter og avgifter på fossil energi og karbonintensive produkter og tjenester - kan føre til høyere kostnader (direkte eller indirekte ved høyere verdikjeden kostnader)	Kontinuerlig implementering av tiltak for energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp i vår egen drift og forsyningskjede. Opprinnelse garantier er kjøpt for eget strømforbruk.
	Uklare tekniske screeningskriterier for EU-taksonomi – kan føre til ulike tolkninger i energi og telekom-bransjen og dermed komplisere investorenes innsats for å evaluere arbeidet vårt. På nåværende tidspunkt er Telekom infrastruktur ikke behandlet i taksonomien.	Proaktivt engasjement med andre selskaper i bransjen for å skape samsvar i kriteria for telekom infrastruktur. Samarbeid med fornybar energi nettverk / bransjen for å samarbeide på tolkninger av EU taksonomi kriteria for kraftbransjen
	Ekstra eller økende kostnader ved å møte økende politiske krav (lover og regelverk)	Se beskrivelse av mitigerende aktiviteter ovenfor.
Teknologi	Forskrift om energieffektivitet og sirkularitet av hardware - kan kreve teknologiutskifting Mangel på lavkarbon og sirkulære alternativer for produkter og tjenester som driver klimagassutslipp - kan påvirke vår evne til å nå våre miljømål	Miljøkriterier inkludert i relevante anskaffelsesprosesser Kontinuerlig dialog med nåværende og potensielle leverandører for å stimulere til innovasjon Bransjesamarbeid for å påvirke miljøtelsen og tilbudene til hardware leverandører, f.eks. gjennom Eco Rating for mobiltelefoner og GSMA for nettverksutstyr Bransjesamarbeid i nett og kraftbransjen for å påvirke tilbudene fra leverandører f.eks. levering av transformatorer uten bruk av SF6 som isolasjons gas
Marked	Økende energikostnader på grunn av skiftende dynamikk når det gjelder tilbud og etterspørsel Økende etterspørsel etter fornybar energi – kan føre til økte innkjøpskostnader for opprinnelsesgarantier	Konsernomfattende energiprojekter og koordineringsinitiativer for å optimalisere energibruken, redusere kostnader og fasilitere strategiske beslutninger
	Økende forventninger og krav fra kundene om å tilby lavkarbonprodukter og tjenester, og produkter og tjenester som reduserer kundenes egne utslipp – kan føre til tap av nåværende virksomhet eller økende/nye inntektsstrømmer. Flytte eller gå bort fra naturgass løsninger til økt biogas eller hydrogen krever økte investeringer.	Kontinuerlig markedsundersøkelser og kundeengasjement Innovasjon, forskning og utvikling av produkter og tjenester med en klar miljøgevinst Deltakelse i The European Green Digital Coalition for å lage felles metoder for å beregne karbonaktiverende effekt
Omdømme	Økende forventninger og krav fra interessenter om å redusere klimagassutslipp - kan føre til tap av virksomhet, svekket merkevare og redusert tilgang på kapital	Implementering av vitenskapsbaserte mål etter 2023 (science based targets). Klimanøytralitet i egen virksomhet innen 2030 gjennom betydelige utslippsreduksjoner, ved bruk av fornybar elektrisitet og utligning av gjenværende utslipp Få på plass leverandørkrav, engasjement og samarbeidsinitiativer for å påvirke vår leverandørbase
	Feil informasjon eller oppfatning av IKT-industriens faktiske fotavtrykk fra energi og klimagassutslipp - kan føre til ugunstige syn på IKTs faktiske miljøfotavtrykk og «grønnere» potensiale	Deltakelse i akademisk- og bransjeforskning, proaktivt engasjement med sentrale interessenter som for eksempel beslutningstakere

Fysisk risiko

Årlig gjennomsnittstemperatur øker (kronisk) og hetebølger (akutt)	Lengre og hyppigere hetebølger - kan føre til høyere energiforbruk til kjøling, redusert kvalitet på trådløs kommunikasjon, redusert batterilevetid og økt utstyrsfeil på grunn av tordenvær.	Kontinuerlige risikovurderinger for kritisk infrastruktur og kontinuitetsplanlegging for å minimere konsekvenser etter en forstyrrelse. Sikre nødløsninger på viktige lokasjoner. Inkluder klimarisiko i nytt datasenter og teknisk områdedesign (kjøling, ventilasjon og nødstrøm), øke risikonivået på kritiske steder, evaluere nye reservebatteriløsninger
Årlig maksimal vindhastighet øke (akutt)	Økning i storm/is storm-frekvens og alvorlighetsgrad - kan føre til økt risiko for strømbrudd og skade på kritisk infrastruktur som forårsaker forstyrrelser i tjenestene våre	Kontinuerlige risikovurderinger for kritisk infrastruktur og kontinuitetsplanlegging for å minimere konsekvenser etter en forstyrrelse. Sikre nødløsninger på viktige lokasjoner.
Årlig gjennomsnittlig nedbør økning (kronisk)	Økning i årlig nedbør, både snø og regn - kan føre til skade på lavtliggende infrastruktur og underjordiske anlegg som forårsaker forstyrrelser i tjenestene våre. Samt kan endringer i nedbørsmønstre og periodevis redusert nedbør påvirke effektiviteten i vannkraft anlegg.	Kontinuerlige risikovurderinger for kritisk infrastruktur og kontinuitetsplanlegging for å minimere konsekvenser etter en forstyrrelse. Sikre og estimere behov for investeringer i vannkraftverk for å optimalisere bruk av vannkraft ved endringer i nedbørsmønstre.
Økning i daglig maksimal nedbør (akutt)	Økning i daglig nedbør, både snø og regn - kan føre til flom på viktige lokasjoner, tilgangshull og tunneler som forårsaker skade på infrastrukturen vår og forstyrrelser i tjenestene våre. Kraftig regn og snø vil også øke risikoen for strømbrudd.	Kontinuerlige risikovurderinger for kritisk infrastruktur og kontinuitetsplanlegging for å minimere konsekvenser etter en forstyrrelse. Sikre nødstrøm og estimere behovet for vannpumper på viktige lokasjoner